

**ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ БАТЬКІВ
У ЗАРУБІЖНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ
(60-70-ТІ РОКИ ХХ СТОЛІТТЯ)**

Ірина Єсьман

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, професор В.Л. Федяєва

У різні історичні періоди розвитку людства науковці з різноманітних галузей знань підкреслювали необхідність відповідної педагогічної підготовки батьків до виховання дітей в сім'ї.

Зазначимо, що вітчизняні і зарубіжні дослідження із зазначеної проблеми мали багато розбіжностей. На відміну вітчизняній системі освіти, яка засновувалась, в першу чергу, на суспільному вихованні дітей, зарубіжні дослідники зазначеного періоду підкреслювали необхідність збереження унікальності і самодостатності особистості.

Починаючи з 60-х років ХХ століття зарубіжні педагоги, психологи, соціологи, психотерапевти свої пошуки спрямовують на розроблення програм виховання батьків, програм педагогічної освіти батьків. Особливої популярності набув проект «Home Start», який об'єднав понад 16 регіональних програм на допомогу батькам. В основі проекту – положення про те, що батьки не тільки перші, а й найвпливовіші вихователі дитини.

Суттю всіх проектів програм була педагогічна освіта батьків, під якою на перших етапах розуміли навчання того, як виховувати дітей.

Поява самого терміну «виховання батьків» припадає на кінець ХІХ століття. З того часу його визначення зазнало чималих змін. Сьогодні виховання батьків це – «систематично здійснена і теоретично обґрунтована програма, мета якої – передача знань, формування відповідних уявлень і навичок у учасників програми в різних галузях сімейного виховання». Зміст таких програм зазвичай містить аналіз конкретних ідей, групові дискусії, обмін думками і досвідом, а також формування відповідних навичок.

В наукових працях таких зарубіжних вчених, як: А. Адлер, Е. Берн, Т. Гордон, Х. Джинот, Р. Дрейкурс, Ібука Масару, М. Монтесорі, Б. Скіннер, Ю. Хямяляйнен, Т. Харріс та ін. була сприйнята спроба створити теорію виховання батьків. Основними поняттями цієї теорії були «психолого-педагогічна взаємодія в сім'ї», «зміст і форми виховання батьків».

Програми виховання батьків у зазначений період за кордоном реалізувались в різноманітних моделях: адлерівська модель, модель чуттєвої комунікації, навчально-теоретична модель, модель групових консультацій, модель заснована на трансакціональному аналізі, психоаналітична теорія, християнське виховання батьків.

Кожна модель має свою історію і ґрунтується на певних теоретичних положеннях, а отже дає змогу батькам спиратися на ту чи іншу практику виховання дітей.

